

Rondetafelgesprek Klimaatadaptatie 7 maart 2018

Spreektekst Richard Weurding

Voorzitter, geachte dames en heren,

Dank voor de uitnodiging om namens verzekeraars te reflecteren op het belangrijke onderwerp klimaatadaptatie. Verzekeraars en herverzekeraars zien wereldwijd de gevolgen van klimaatverandering terug in hun cijfers. Om dicht bij huis te blijven: we herinneren ons allemaal nog de extreme hagelbuien die op 23 juni 2016 over Zuidoost-Nederland trokken. Veel particulieren, boeren en bedrijven hebben daarbij schade geleden. We hadden meer dan 100.000 schademeldingen op één dag. De totale verzekerde schade was 600 miljoen euro. Daarmee is dit de grootste natuurschade tot nu toe in Nederland.

Herverzekeraar Swiss Re keerde in 2017 een recordbedrag uit aan schade als gevolg van natuurrampen: wereldwijd zo'n 4,7 miljard euro.

Verzekeraars merken in hun schadecijfers al jaren dat klimaatverandering gaande is. Het Centrum voor Verzekeringsstatistiek (CVS) van het Verbond van Verzekeraars heeft in 2017 de KNMI'14 klimaatscenario's met nieuwe schadedata doorgerekend op toekomstige schadelast. Naast de klimaatschade aan woonhuizen is voor het eerst ook de schade voor bedrijven en (allrisk verzekerde) motorrijtuigen in beeld gebracht. De resultaten staan in het klimaatrapport 'Hoofd boven water – verzekeren van schade in een veranderend klimaat'.

Forse stijging schade

Het CVS heeft berekend dat, uitgaande van het klimaatscenario waarbij de temperatuur in 2085 met gemiddeld 3,5 graden is gestegen en er veel verandering in het luchtstromingspatroon is te zien, de totale klimaatschade (huizen, bedrijven, casco auto's) de komende decennia met ruim 260 miljoen euro op jaarbasis toeneemt ten opzichte van de huidige situatie. Nú al keren verzekeraars ieder jaar gemiddeld zo'n 365 miljoen euro uit aan klimaatgerelateerde schade. Dat is 1 miljoen euro per dag!

Het Verbond is bezorgd over deze trend en doet in het rapport een twaalfstal aanbevelingen in het licht van de alarmerende cijfers. Doel van verzekeraars is om de collectieve weerbaarheid tegen de gevolgen van klimaatverandering te versterken door met passende producten, kennis en expertise de risico's in elk geval beheersbaar te maken.

Ik licht er een paar aanbevelingen uit:

Allereerst: Door data van verschillende partijen slim te combineren, kunnen we onzekerheid over toekomstige schades verminderen. Zo bekijken wij hoe we onze claimdata kunnen inzetten om de hagelmodellen van het KNMI te verbeteren. Onze kennis en inzichten delen wij ook binnen de Nationale Adaptatiestrategie, waarin verzekeraars participeren.

Ten tweede zien wij meerwaarde in het stimuleren van risicomanagement. Internationale onderzoeken laten zien dat verzekeringen hierbij een effectief middel zijn. Met name bij agrarische ondernemers is dit een urgent onderwerp. Zij zitten in de frontlinie van klimaatverandering en kunnen door één onverwachte gebeurtenis hun hele jaaropbrengst mislopen. Samen met LTO Nederland laten wij daarom een onderzoek uitvoeren naar de gevolgen van klimaatverandering voor de agrarische sector. Daar ligt een specifieke opdracht. Als sector kunnen we hierbij onze internationale expertise inzetten. Gebeurtenissen die in ons land nieuw zijn, zijn elders al vaker voorgekomen.

Wereldwijd zien we dat overheden verzekeringen tegen extreem weer stimuleren. In dat kader is het opvallend dat de Nederlandse overheid juist de assurantiebelasting heeft verhoogd naar 21%. De groepen met het grootste risico, zoals agrariërs, worden op deze manier door de overheid nog eens extra aangeslagen.

Een derde punt dat ik wil meegeven, is het belang om duidelijkheid te bieden over compensatie, zowel via verzekeringen als via de overheid. Dat heeft ook te maken met de toepassing van de Wts. Dit was ook een belangrijke conclusie in de nationale adaptatiedialoog die we vorig jaar samen met de partners van de NAS hebben gehouden.

Veel Nederlanders denken ten onrechte dat schade als gevolg van overstromingen gewoon verzekerd is. We werken nu samen met de ministeries om daar duidelijkheid over te bieden. Voor de kleinere overstromingen onderzoeken we de mogelijkheden om deze mee te nemen in de reguliere verzekeringen. Het bezwijken van primaire waterkeringen is vanwege de kleine kans, de grote impact en het feit dat niet iedereen hetzelfde risico loopt, technisch vrijwel onverzekerbaar. Maar we zouden als sector wel mee kunnen denken over efficiënte schadeafhandeling.

Ik rond af. Het nieuwe Deltaplan ruimtelijke adaptatie heeft aandacht voor restrisico. Voor verzekeraars is dit dagelijkse praktijk. We bieden graag onze expertise aan bij de verdere invulling van het plan, net als bij de bredere klimaatvraagstukken.

Ik dank u voor uw aandacht.